

Domovská stránka>Vaše práva>Obete trestného činu>Odškodnenie>Uplatňovanie nároku na náhradu škody u pachateľa Skadestånd från gärningspersonen

Portugalsko

Hur gör jag för att kräva skadestånd eller andra former av ersättning/gottgörelse från gärningsmannen i en rättegång (brottmålsprocessen), och vem ska jag rikta skadeståndskravet till?

I Portugal är huvudregeln att ett skadeståndskrav måste framställas under brottmålsprocessen. De brott som är föremål för brottmålsprocessen kan även åberopas till stöd för ett civilrättsligt krav, såvida brotten skadar intressen som enligt civilrätten kan berättiga till gottgörelse av sakskada.

I civillagen (*Código Processo Penal* - CPP) fastställs principen om adhesion, enligt vilken ett civilrättsligt skadeståndskrav i en brottmålsprocess måste väckas inom ramen för respektive brottmålsprocess. Kravet får endast bli föremål för separat prövning vid en tvistemålsdomstol i de situationer som föreskrivs i lag och anges i civillagen.

Om ett brottsoffer som har hemvist i en annan EU-medlemsstat har utsatts för ett brott i en annan stat än hemviststaten måste han eller hon framställa sitt skadeståndskrav till den myndighet som ansvarar för att pröva och fatta beslut om sådana krav i hans eller hennes hemviststat. Denna myndighet måste vidarebefordra kravet till behörig myndighet i den stat där brottet ägde rum.

I vilket skede i brottmålsprocessen bör jag lägga fram mitt skadeståndskrav?

Redan när brottet anmäls måste brottsoffret ange att han eller hon avser att framställa ett skadeståndskrav, eller åtminstone innan brottsutredningen har slutförts. Efter slutförd brottsutredning underrättas brottsoffret om åtalpunkterna och har tjugo dagar på sig att framställa sitt skadeståndskrav.

Även om inget skadeståndskrav har framställts kan domaren, på eget initiativ och med hänsyn till brottsoffrets omständigheter, förordna att den tilltalade ska betala brottsoffret ett visst skadestånd för den lidna skadan, såvida inte brottsoffret själv har invändningar mot detta.

För brottsoffer som utsatts för våldsbrott kan skadeståndskravet framställas upp till ett år efter det slutliga beslutet.

Om brottsoffret var omyndigt vid brottstillfället kan han eller hon inge sitt krav upp till ett år efter att han eller hon blev myndig.

Vad kan jag kräva skadestånd för och hur bör jag lägga fram skadeståndskravet (ange en totalsumma och/eller specificera de olika förlusterna, förlorad vinst och ränta)?

Ett skadeståndskrav kan framställas grundat på:

Sakskada/materiella skador: inklusive förluster som brottet orsakat (t.ex. kostnader för sjukhusvård, läkarbesök, läkemedel osv.) och förmåner som brottsoffret inte längre får (t.ex. utebliven lön under tiden han eller hon var arbetsförmögen).

Psykisk eller känslomässig skada: även om en sådan skada inte kan tillskrivas ett ekonomiskt värde kan den ligga till grund för ekonomisk ersättning (t.ex. skador som påverkar en persons välbefinnande, heder, goda rykte eller som inbegriper fysisk smärta, psykologiska besvär och känslomässigt lidande).

Finns det en särskild blankett för skadeståndskrav?

Nej. Det räcker att ansökan innehåller en kort beskrivning av de faktiska omständigheter som ligger till grund för kravet och uppgift om de förluster som lidits och deras värde.

Om kravet avser ett belopp på över 5 000 euro tas en domstolsavgift ut och kravet måste inges av en advokat.

Skadestånd som betalas av staten

Vid våldsbrott kan staten göra en förskottsutbetalning. Ett [särskilt formulär](#) måste fyllas i där skadeståndsbeloppet anges, och särskilda handlingar måste bifogas, t.ex. deklARATION som visar brottsoffrets inkomst (eller sökandens inkomst(om sökanden inte är brottsoffret) för det år som föregick brottet samt handlingar som styrker de kostnader som anges i formuläret.

I mål som rör våld i hemmet kan staten göra en förskottsutbetalning. Ett [särskilt formulär](#) måste fyllas i. Samma handlingar som i a) måste bifogas.

Vilken bevisning måste jag lägga fram för att styrka mitt skadeståndskrav?

Brottsoffret måste lägga fram alla handlingar som styrker de lidna förlusterna (se punkt 1.1), och kan även kalla vittnen som kan styrka och bekräfta att brottsoffret led de förluster som påstås.

Finns det domstolsavgifter eller andra kostnader som är kopplade till mitt skadeståndskrav?

Om kravet understiger 5 000 euro tas ingen avgift ut och kravet kan inges av brottsoffret självt.

Om kravet överstiger 5 000 euro måste kravet inges av en advokat som företräder brottsoffret och en domstolsavgift tas ut, såvida inte brottsoffret har beviljats rättshjälp.

För brottsoffer som utsatts för våldsbrott eller våld i hemmet skickas begäran om förskottsutbetalning till nämnden för skydd av brottsoffer (*Comissão de Proteção às Vítimas de Crimes* - CPVC) och brottsoffret behöver inte betala några kostnader eller avgifter.

Om brottet begicks på en annan EU-medlemsstats territorium kan kravet inges till CPVC, förutsatt att sökanden har sin hemvist i Portugal.

Kan jag få rättshjälp före och/eller under förfarandet? Kan jag få det även om jag inte är bosatt i det land där förfarandet äger rum?

Ja, under vissa omständigheter kan du ansöka om rättshjälp.

Brottsoffret har rätt till juridisk rådgivning och information om sin roll i förfarandet.

Om du vill föra talan om enskilt anspråk i brottmålsprocessen måste du ansöka om rättshjälp i ett tidigt skede av förfarandet eller när du som vittne vill bistås av en advokat och saknar ekonomiska medel för att täcka kostnaderna för detta.

Du kan även ansöka om rättshjälp för

full eller delvis befrielse från betalningen av domstolsavgiften,

tilldelning av advokat och betalning av advokatarvoden, eller

delbetalning av domstolsavgiften eller advokatarvoden.

Observera att det är socialförsäkringsmyndigheten som fattar beslut om ansökningar om rättshjälp. Beslutet bygger på en beräkningsformel som tar hänsyn till sökandens tillgångar, inkomster och utgifter. Ansökan om rättshjälp måste inges på de kostnadsfria formulär som socialförsäkringsmyndigheten tillhandahåller. Formuläret kan inges personligen, per fax, post eller via internet, i det sistnämnda fallet genom att fylla i det aktuella [digitala formuläret](#).

Ansökan måste åtföljas av en uppsättning handlingar som bekräftar att sökanden befinner sig i ekonomiskt trångmål. Beslutet fattas inom 30 dagar. Ansökan medför inga kostnader för brottsoffret.

När kan brottmålsdomstolen avvisa eller vägra att pröva mitt skadeståndskrav mot gärningsmannen?

Om gärningsmannen inte döms för brottet.

Om brottsoffret inte kan styrka de lidna förlusterna.

Kan jag överklaga ett sådant beslut eller söka andra former av ersättning/gottgörelse?

Ja. Du kan överklaga beslutet om du har valt att föra talan om enskilt anspråk i brottmålsprocessen.

Om ditt krav av någon anledning inte har prövats kan du även väcka en vanlig talan vid en tvistemålsdomstol.

Om domstolen tilldömer mig skadestånd, hur ser jag till att domen mot gärningsmannen verkställs och vilken hjälp kan jag få för att se till att så sker?

Om den tilltalade inte frivilligt betalar skadeståndet kan brottsoffret vidta verkställighetsåtgärder, dvs. begära att domstolen ska verkställa beslutet om beviljande av skadestånd genom t.ex. utmätning av lön, banktillgodohavanden, fast eller lös egendom. Det utmätta beloppet får inte överstiga det skadeståndsbelopp som brottsoffret beviljats.

Senaste uppdatering: 07/04/2024

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.